

เอ็นไอเอ จับมือ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว เปิดตัวศูนย์การเรียนรู้ “ชราแลนด์”
เตรียมพร้อมเยาวชนรับมือสังคมสูงวัยด้วยนวัตกรรม STAEM4INNOVATOR

.....

สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ร่วมกับสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา เปิดตัวศูนย์การเรียนรู้ “ชราแลนด์” เพื่อให้เยาวชนเรียนรู้การสร้างธุรกิจ นวัตกรรมสำหรับผู้สูงอายุ ผ่านกิจกรรม STEAM4INNOVATOR ในวันคล้ายวันสถาปนาสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กฯ ครบรอบ ๒๓ ปี พร้อมเปิดตัวเวทีเสวนาวิชาการ “สองวัยในโลกสูงวัย”: การเตรียมตัวรับมือของเด็กในสังคมสูงวัย

“วิกฤตสังคมสูงวัย”ในประเทศไทยเป็นปัญหาที่ใหญ่และขยายตัวอย่างรวดเร็ว ในปี 2563 ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมด และในปี 2570 เราจะมีผู้สูงอายุร้อยละ 30 หรือกว่า 20 ล้านคน ไม่ใช่เพียงปริมาณที่กำลังจะเป็นปัญหา แต่ช่องว่างระหว่างกลุ่มวัยที่ไม่มีคามเข้าใจกัน ขาดความสัมพันธ์กัน จะทำให้คนต่างวัยขาดการดูแลกันและเอาใจใส่ระหว่างกลุ่มวัย เรากำลังจะมีคนหลายกลุ่มวัยอยู่ร่วมกัน ตั้งแต่ วัยเหี่ยว (อายุ 90 ปีขึ้นไป) - ทวด (อายุ 75-90 ปี) - ปู่ย่าตายาย (อายุ 50-75ปี) วัยพ่อแม่ และวัยลูก-หลาน-เหลน – ลือ การจัดระบบบริการผู้สูงอายุ และการจัดการเชื่อมต่อความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างกลุ่มวัย (bridging gap between age group) จึงเป็นโจทย์สำคัญของการสร้างสังคมสุขภาวะในอนาคต

รศ.ดร.ภญ. จุฑามณี สุทธิสีสังข์ รองอธิการบดีฝ่ายนโยบายและแผน มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่า บทบาทมหาวิทยาลัยมหิดลกับวิกฤตสังคมสูงวัย ได้ดำเนินทั้งการวิจัย สร้างต้นแบบบริการ สร้างนวัตกรรมและผลิตภัณฑ์ เพื่อนำไปสู่การเสริมสร้างสุขภาพ และระบบบริการสุขภาพที่มีคุณภาพสำหรับผู้สูงอายุ 6 โครงการ สำคัญที่ดำเนินการแล้วได้แก่ ศูนย์วิทยาการเวชศาสตร์ผู้สูงอายุระดับชาติ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เป็นศูนย์ที่ผลิตบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ พัฒนารูปแบบการดูแลผู้สูงอายุแบบสหวิชาชีพ ศูนย์การเรียนรู้และพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุแบบครบวงจรและบริหารผู้ป่วยระยะท้าย คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มีเป้าหมายในการพัฒนาต้นแบบและมาตรฐานการดูแลผู้สูงอายุและผู้ป่วยระยะท้าย สร้าง

ผลิตภัณฑ์และนวัตกรรมการดูแลสุขภาพเพื่อทดแทนการนำเข้าจากต่างประเทศและเพิ่มโอกาสการแข่งขันในตลาดสากล ศูนย์การเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุอย่างเป็นระบบมีมาตรฐานและครบวงจร (คณะทันตแพทยศาสตร์) เน้นการดูแลและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุระยะยาวอย่างเป็นระบบ การประยุกต์ใช้และพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมการส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวม เพื่อยกระดับสุขภาวะผู้สูงอายุในกลุ่มภาคกลาง คณะเทคนิคการแพทย์ มุ่งเน้นที่การป้องกัน มากกว่าการรักษาผู้ป่วย ประยุกต์ใช้และพัฒนาต่อยอดนวัตกรรมขยายผลการนำนวัตกรรมส่งเสริมสุขภาพแบบองค์รวมไปสู่ประชาชนกลุ่มใหญ่ของประเทศ และการนำเสนอเชิงนโยบายในการดูแลสุขภาพของประชาชน ศูนย์เทคโนโลยีวิศวกรรมเครื่องมือแพทย์ทางออโรพอดิกส์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ เป็นศูนย์ที่รองรับการผลิตชิ้นส่วนต้นแบบ Tailor Made ที่เหมาะกับสรีระผู้สูงอายุ และครบวงจร และโครงการส่งเสริมพื้นที่ชุมชนสร้างสรรค์ด้วยพลังดนตรี สร้างเสริมกิจกรรมและประสบการณ์ดนตรีที่หลากหลายเพื่อการขับเคลื่อนสังคมให้เข้มแข็ง และสร้างสุขภาวะที่ดี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ จัดขึ้นเพื่อส่งเสริมพื้นที่ชุมชนสร้างสรรค์ด้วยพลังดนตรีนำไปสู่สุขภาวะที่ดีของผู้สูงวัยและครอบครัว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สาวิตรี ทยานศิลป์ อาจารย์ประจำ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็ก และครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล กล่าวว่าในการเตรียมพร้อมการเข้าสู่สังคมสูงวัยแบบสมบูรณ์นี้ เราต้องเสริมแนวคิดใหม่เชิงรุก นอกเหนือนโยบายแบบตั้งรับเพื่อการแก้ปัญหาของผู้สูงอายุในด้านต่าง ๆ ซึ่งไม่พียงกับสถานการณ์ที่ผู้สูงอายุมีจำนวนมากขึ้น แนวคิดเชิงรุกได้แก่การสร้างผู้สูงอายุที่มีความสุขและสุขภาพดี (Thai Active Aging Smart, Happy, & Healthy) โดยเตรียมความพร้อมของคนทุกวัยเพื่อเป็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพในวันข้างหน้า และ เตรียมคนทุกวัยให้พร้อมที่จะอยู่ร่วมกันและช่วยเหลือผู้สูงอายุ ซึ่งผู้สูงอายุ กับเด็ก... คนสองวัยนี้เกี่ยวพันกันได้ ในรูปแบบบาทของการเป็น เทียด ทวด ปู่ย่าตายาย ที่จะต้องเลี้ยงหลาน เล่น ล้อ ซึ่งโครงสร้างของครอบครัวไทยจะเปลี่ยนไปในทิศทางที่ผู้สูงอายุกับเด็กต้องอยู่ร่วมกันและพึ่งพากันมากขึ้น เมื่อ ผู้สูงอายุและเด็กต่างคนต่างวัย ต่างสไตล์การใช้ชีวิตอายุยิ่งห่างกัน ยิ่งเกิดช่องว่างทางความคิดยิ่งต่างกัน ทำให้เกิดปัญหาช่องว่างระหว่างวัย จนเป็นปัญหาใหญ่ทางสังคมสูงวัย นำไปสู่การไม่ยอมรับของอีกฝ่าย ต่างคิดว่าตนเองถูกต้องเสมอ พอมีปัญหาหรือไม่เข้าใจกันก็ไม่ปรึกษาพูดคุย ทำให้เกิดความห่างเหินสัมพันธ์ภาพในครอบครัวอ่อนแอ ครอบครัวไม่มีความสุข ซึ่งทางออกของปัญหาคือการจัดกิจกรรมระหว่างวัย สร้างความเข้าใจในความแตกต่าง ส่งเสริมให้เกิดการ

ยอมรับ และเคารพในความแตกต่าง แบ่งปันประสบการณ์และที่สำคัญคือ การร่วมสร้างประสบการณ์ใหม่
Happy Together Old and Young

ดร.กริชพกา บุญเฟื่อง รองผู้อำนวยการด้านระบบนวัตกรรม สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ (องค์การมหาชน) กล่าวว่า “NIA มุ่งมั่นในการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของเยาวชนมาอย่างต่อเนื่อง ผ่านกระบวนการ “STEAM4INNOVATOR” ซึ่งเป็นแนวทางจัดการเรียนรู้สมัยใหม่ ที่นำความรู้ด้านธุรกิจและการเป็นผู้ประกอบการ มาบูรณาการเข้ากับความรู้ความเข้าใจทางด้าน STEAM (Science, Technology, Engineering, Art, Mathematics) เพื่อให้เยาวชนสามารถประยุกต์และสร้างสรรค์ผลงานบนพื้นฐานของวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ที่มีมิติของการประกอบธุรกิจนวัตกรรมอยู่ด้วย “สำหรับ Learning Station นี้จัดขึ้นในธีม “INNO OLD-K” เนื่องจากประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ น้อย ๆ เยาวชนควรได้เรียนรู้ เข้าใจปัญหา และสามารถเป็นผู้แก้ไขปัญหาเหล่านั้นได้อย่างตรงจุด เพื่อให้ผู้สูงอายุสามารถใช้ชีวิตในวัยชราได้อย่างมีความสุข โดยกิจกรรมประกอบด้วย 4 ฐาน ได้แก่ **Stage 1 รู้ลึก รู้จริง : สูงวัย Why เก้า?** น้อย ๆ จะได้ทดลองเป็นผู้สูงอายุ เช่น การมีปัญหาลายตา การเดิน และรีวรอย เพื่อเข้าใจปัญหาอย่างลึกซึ้ง **Stage 2 Wow Idea : Cha la land แดนไอเดีย** น้อย ๆ จะได้ดูตัวอย่างนวัตกรรมที่แก้ปัญหาให้กับผู้สูงอายุ เช่น ไฟเปิดอัตโนมัติ ไม้เท้าปรับระดับ หรือ Application ต่าง ๆ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ **Stage 3 Business Model : อาวุโส Model** น้อย ๆ จะได้เล่นเกมเพื่อแลก STEAM coin สำหรับนำมาซื้ออุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้ในการทำผลงานต้นแบบ และรู้จักกับการเขียนแผนธุรกิจเบื้องต้น **Stage 4 Production & Diffusion : Inno Elderland** น้อย ๆ จะได้รู้จักกับวิธีการและช่องทางในการขายสินค้า การทำบรรจุภัณฑ์เบื้องต้น และการคำนวณต้นทุน กำไร กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยพัฒนาทักษะที่สำคัญของเยาวชนสู่การเป็นผู้สร้างสรรค์นวัตกรรมได้ในอนาคต สำหรับโรงเรียน หรือกลุ่มคณะที่สนใจ สามารถมาเข้าร่วมกิจกรรมได้ที่สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา

ผศ. ดร. วสุนันท์ ชุ่มเชื้อ กล่าวว่า สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งคำถามว่าในวันนี้เราจะพัฒนาสมรรถนะของเด็กให้มีความผูกพัน ความรับผิดชอบ มีทักษะในการอยู่ร่วมกับผู้สูงอายุในอนาคตได้อย่างไร ทั้งการอยู่ร่วมกับแบบเพื่อนร่วมสังคมและฐานะผู้ดูแลอย่างเอื้ออาทร ดังนั้นการสร้างห้องนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กในการออกแบบนวัตกรรมผู้สูงอายุจึงถูกออกแบบมา

เพื่อให้เราคิดถึงกันมากขึ้นและห่วงใยกันมากขึ้น และเป็นห้องเรียนนวัตกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กเด็กและผู้คนที่ต่างวัยสามารถใช้ความคิดร่วมกันทำให้เด็กมีความคิดออกนอกตัวเองมากขึ้นเดินทางไปไกลกว่าเยาว์วัยเดินทางไปไกลกว่าที่เราจะคาดถึงแล้วเดินทางไปกับผู้สูงอายุและผู้ใหญ่ที่คอยอุ้มชูเลี้ยงดูเขาเมื่อเขายังเล็ก เมื่อถึงเวลาหนึ่งอาจจะไม่ใช่ความสุขของการเป็นหน้าที่แต่เป็นความรู้สึกของการถึงเวลาแล้วที่เราจะต้องดูแลคนที่เคยดูแลเรามา

การสร้างความรู้สึกร่วมกัน ความเอื้ออาทร ความรับผิดชอบในการดูแลผู้สูงอายุ ต่างรุ่นที่ห่างกันมากกว่าสองรุ่นขึ้นไป เป็นพัฒนาการของสังคมมนุษย์ที่ยิ่งใหญ่กว่าสัตว์ทุกประเภท และเราจะต้องสร้างให้เป็นวิวัฒนาการทางสมองที่นอกเหนือจากพลังที่ธรรมชาติที่ให้เรา มา เนื่องจากอายุที่ยืนยาวของสังคมมนุษย์เป็นเรื่องผิดธรรมชาติที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศ แต่เป็นสิ่งผิดธรรมชาติมนุษยนิยมดี และจะต้องหาจุดสมดุลย์ของมนุษย์ที่อายุยืนยาวกับระบบนิเวศให้ได้เพื่อให้เกิดความสุขของมนุษย์ที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยมหิดลมีนโยบายระดมสรรพกำลังในการนำนักวิชาการรุ่นใหม่ร่วมพัฒนาคิดค้นระบบบริการสำหรับผู้สูงอายุ นวัตกรรมเสริมสร้างสุขภาพผู้สูงอายุ และนวัตกรรมในการสร้างเด็กรุ่นใหม่ที่มีทักษะผู้สูงอายุเพื่อ ความเป็นสุขของสังคมสูงวัยในอนาคต

*****